

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2020 województwo lubuskie
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – czerwiec 2020 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	30 października 2020 r.

Opracowanie:

Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Małgorzata Wieruszewska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu)

Mariusz Zysk (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)

Opieka merytoryczna

dr Marcin Smolik (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Opracowanie dla województwa lubuskiego

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

Monika Adamczyk

Przemysław Mróz

Anna Sperling

Andrzej Popiół

Michał Pawlak

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa

tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04

e-mail: sekretariat@cke.gov.pl

www.cke.gov.pl

Język angielski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka angielskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania służyły do sprawdzenia wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania na rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania na rozumienie tekstów pisanych i zadania na znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		5268
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	3147
	z techników	2121
	ze szkół na wsi	115
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	1475
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	978
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	2700
	ze szkół publicznych	4882
	ze szkół niepublicznych	386
	kobiety	2735
	mężczyźni	2533
	bez dysleksji rozwojowej	4832
	z dysleksją rozwojową	436

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 1 laureata Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego.

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	9
	słabowidzący	11
	niewidomi	0
	słabo słyszący	4
	niesłyszący	1
	ogółem	25

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		10 czerwca 2020 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		141	
Liczba zespołów egzaminatorów*		4	
Liczba egzaminatorów*		97	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		25	

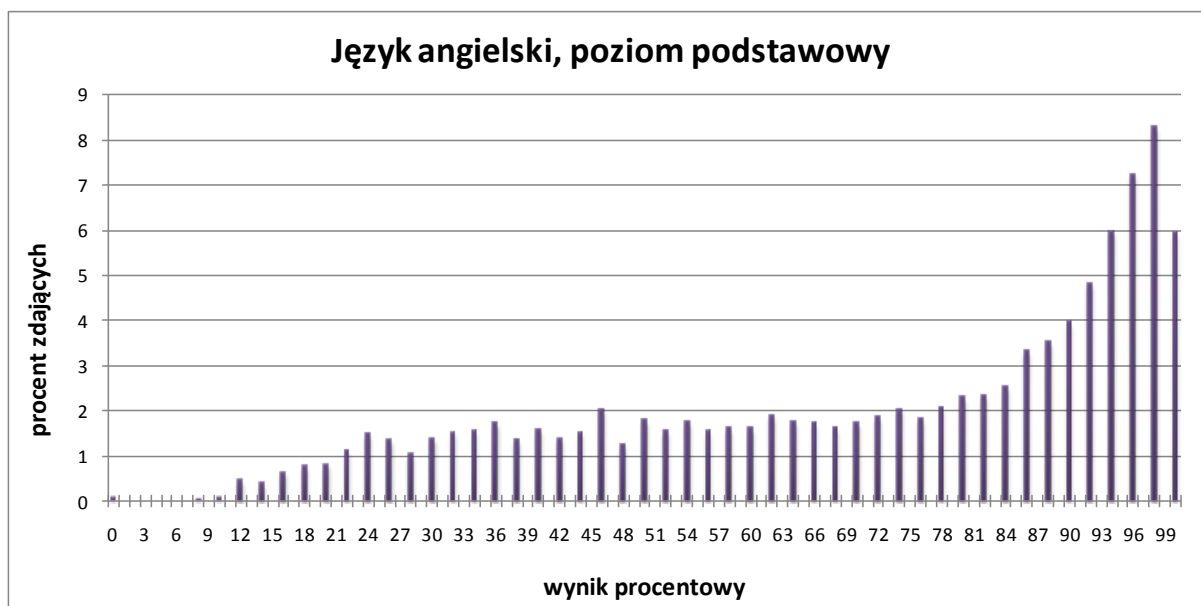
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 1. Rozkład wyników zdających

TABELA 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Moda (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów*
ogółem	5268	0	100	86	98	76,27	24,32	92
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	3147	0	100	86	98	76,27	24,32	94
z techników	2121	10	100	66	98	63,50	25,07	89
bez dysleksji rozwojowej	4832	12	100	80	98	71,31	25	92
z dysleksją rozwojową	436	2	100	76	94-98(2)	69,06	25,91	91

* Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

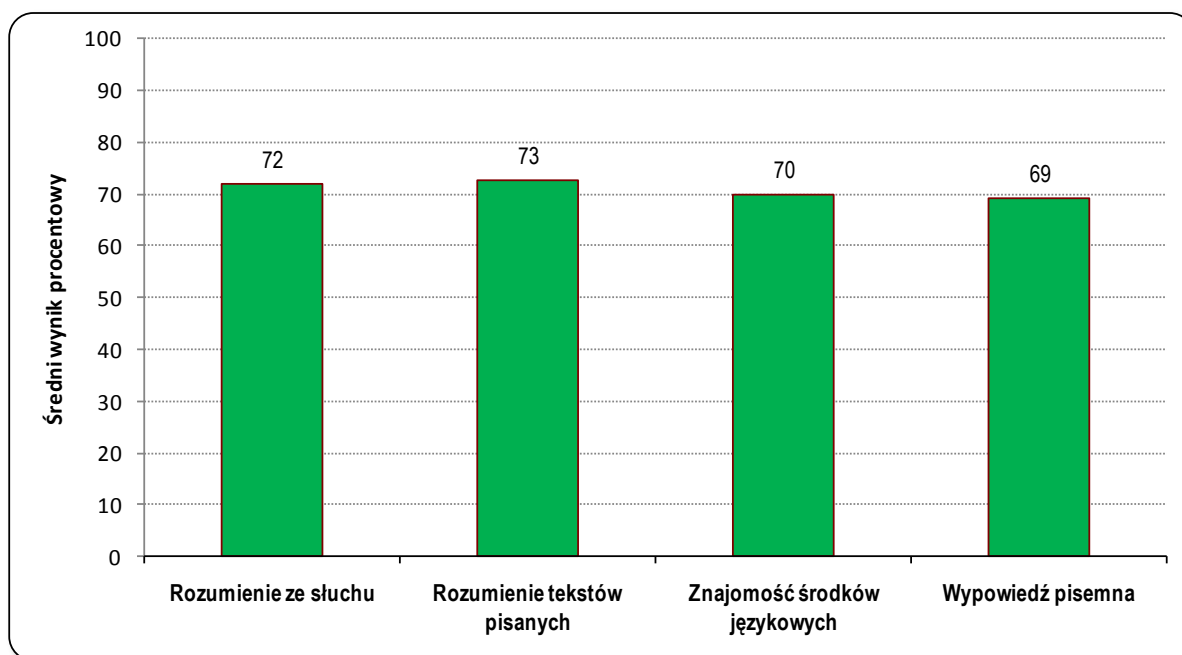
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	71
	1.2.		76
	1.3.		53
	1.4.		86
	1.5.		86
	2.1.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	64
	2.2.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	69
	2.3.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	55
	2.4.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	80
	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	64
	3.2.		61
	3.3.		78
	3.4.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	80
	3.5.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	79
	3.6.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	74
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	70
	4.2.		73
	4.3.		79
	4.4.		83
	5.1.	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	66
	5.2.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	78
	5.3.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	61
	6.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	85
	6.2.		62
	6.3.		63
	6.4.		80
	6.5.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	76
	7.1.	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	75
	7.2.		76
7.3.	58		
I. Znajomość środków językowych	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	51
	8.2.		60
	8.3.		74
	8.4.		85
	8.5.		53
	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	65
	9.2.		68
	9.3.		81
	9.4.		83
	9.5.		79

I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.1) Zdający opisuje [...]miejsca, [...]. 5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości [...]. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie [...]. 5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych. 7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	treść	72
			spójność i logika wypowiedzi	77
		1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	68
			poprawność środków językowych	57

WYKRES 2.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania służyły do sprawdzenia wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania na rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania na rozumienie tekstów pisanych oraz zadania na znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Znajomość środków językowych była sprawdzana na krótkich tekstach lub za pomocą niepowiązanych ze sobą zdań. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		3405
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	2219
	z techników	1186
	ze szkół na wsi	42
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	806
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	663
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1894
	ze szkół publicznych	3200
	ze szkół niepublicznych	205
	kobiety	1716
	mężczyźni	1689

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 1 laureata Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego.

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	5
	słabowidzący	6
	niewidomi	0
	słabosłyszący	3
	nieśłyszący	1
	ogółem	15

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		10 czerwca 2020 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		133	
Liczba zespołów egzaminatorów*		4	
Liczba egzaminatorów*		97	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		13	

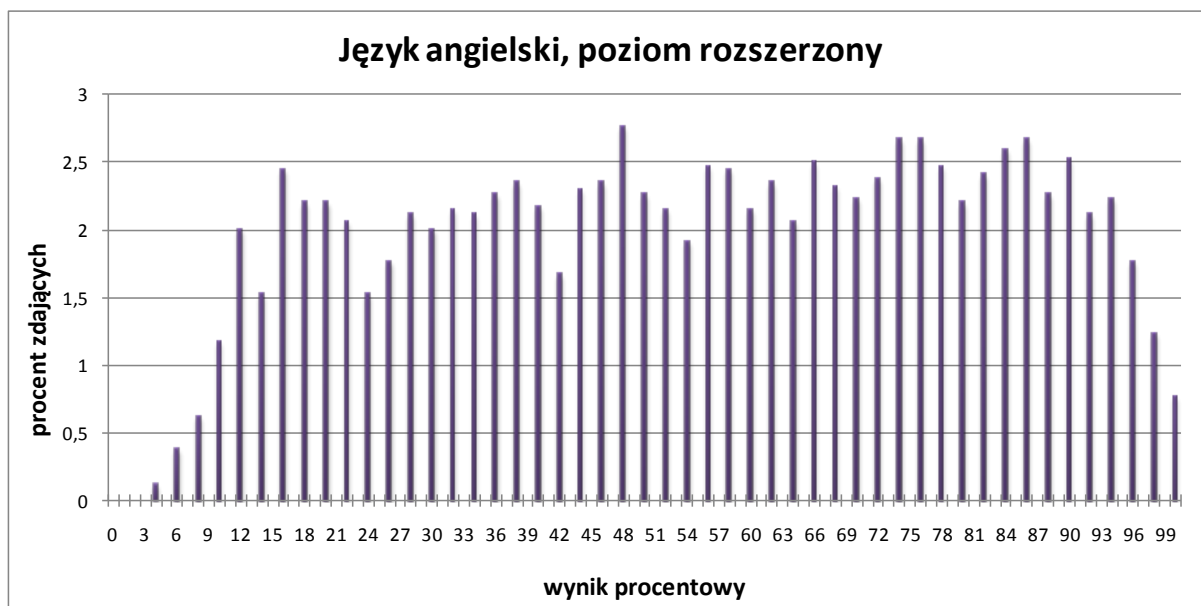
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3. Rozkład wyników zdających.

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	3405	4	100	56	48	55,18	25,91
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	2219	4	100	64	86	61,05	24,32
z techników	1186	4	98	40	22	44,21	24

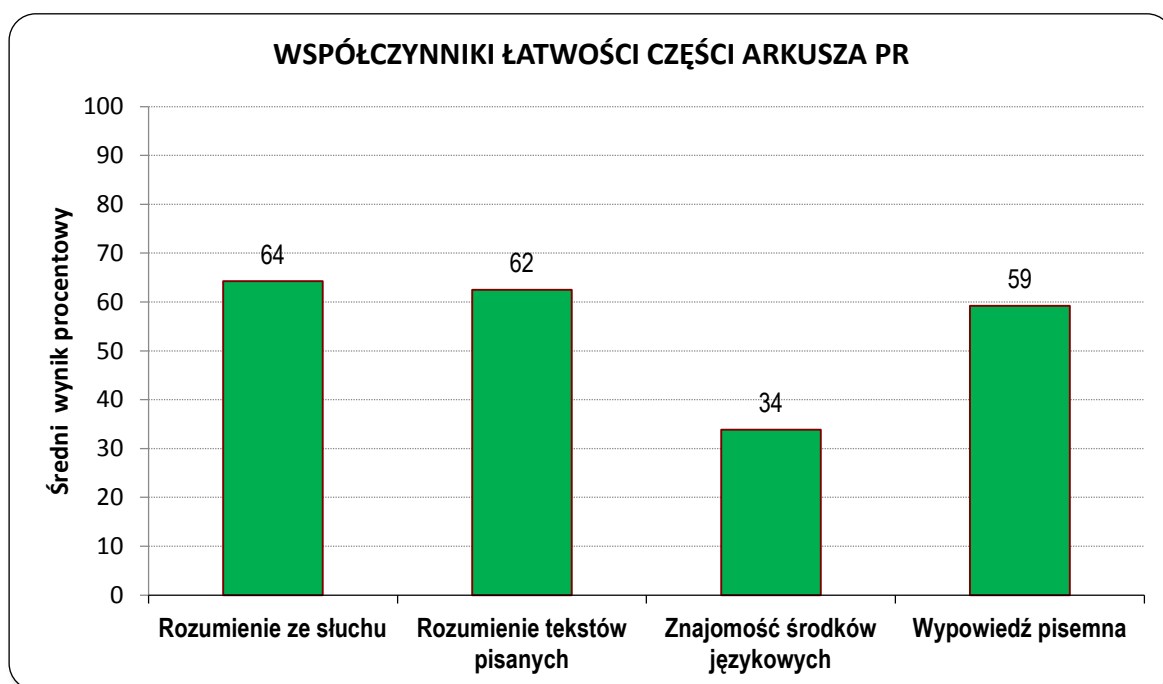
* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	64
	1.2.	2.1 R) Zdający oddziela fakty od opinii.	78
	1.3.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	65
	2.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	61
	2.2.		68
	2.3.		53
	2.4.		68
	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	68
	3.2.		70
	3.3.		66
	3.4.		45
	3.5.	2.2) Zdający określa główną myśl części tekstu.	66
	II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.2.		52	
4.3.		74	
4.4.		58	
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	74
5.2.			54
5.3.			64
5.4.			58
6.1.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy tekstu.	78
6.2.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	70
6.3.			63
6.4.		3.2) Zdający określa główną myśl części tekstu.	56
6.5.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	54
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	53
	7.2.		30
	7.3.		23
	7.4.		45
	8.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	41
	8.2.		43
	8.3.		33
	8.4.		36
	9.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	28
	9.2.		13
	9.3.		16
	9.4.		45

I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.2 R) Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu. 5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia. 5.7) Zdający przedstawia [...] wady różnych rozwiązań. 5.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze. 5.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji. 7.4) Zdający proponuje [...].	zgodność z poleceniem	68
		spójność i logika wypowiedzi	70	
	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	49	
		poprawność środków językowych	48	

WYKRES 4. Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka angielskiego na poziomie podstawowym wyniósł 71% punktów.

Zdający uzyskali porównywalne wyniki w poszczególnych obszarach umiejętności. Najłatwiejsze dla zdających były zadania, za pomocą których sprawdzano rozumienie tekstów pisanych (73%). Nieco niższy był średni wynik w części arkusza służącej do sprawdzenia rozumienia ze słuchu (72%). Za znajomość środków językowych zdający uzyskali 70% punktów. Najniższy wynik maturzyści uzyskali za rozwiązanie zadania, za pomocą którego sprawdzano umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej (69%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający uzyskali zadowalające wyniki za rozwiązanie zadań wymagających określania intencji autora tekstu (zadanie 2.4. – 80% oraz 3.5. – 79% poprawnych odpowiedzi). W pozostałych zadaniach służących do sprawdzenia ogólnego rozumienia tekstu (zadania 2.1.–2.3. oraz 3.4.) wyniki były zwykle niższe. Przyjrzyjmy się zadaniu 2., którym sprawdzało kilka umiejętności wymagających rozumienia tekstu jako całości i było najtrudniejsze w tej części arkusza.

The speaker

- A. is describing a book he/she would like to find.
- B. is encouraging someone to buy something.
- C. is a guide showing tourists around a historic building.
- D. is a teacher telling students about a place they are going to visit.
- E. is talking about a project which has made living in a certain place better.

2.1.	2.2.	2.3.	2.4.
E	A	D	B

Transkrypcja:

One

And now an interesting report from Norway. Situated among high mountains, the small town of Rjukan used to be hidden in the shade for six months a year. This changed when three giant mirrors were placed on top of a nearby mountain to reflect the sunlight onto the town's main square. The cost was huge but the residents of Rjukan are happy with the effect. They say the quality of their life has improved. They can enjoy sunlight more often so they spend more time outdoors and feel more cheerful. If you want to see what the mirrors look like, visit our website.

Two

As a teenager I loved it. It was about a girl who finds a mirror in the attic of her grandmother's house. And when she looks at it, she sees herself in clothes from the Victorian era. She goes through the mirror and travels back in time. On the cover there was an antique mirror and a girl standing next to it. I'd love to do the story in class with my students but I can't recall the title or the author. I hope it's in one of the boxes in the attic. I need to go up there and look for it.

Three

The construction of the Hall of Mirrors in the palace began in 1678. When you enter that huge room on our trip tomorrow, you will find seventeen arches with 357 mirrors which reflect seventeen windows overlooking the gardens. Take a look at the photos of the Hall on page 75 in your coursebooks. That's what it looks like. Now, we'll watch a short film about the palace. Don't forget to take detailed notes.

Four

An antique mirror will definitely improve the look of your home. For example this one. It has the original gold frame, but we can repaint it if you wish. If you put it above the fireplace, it'll make your living room look bigger and lighter. You won't find one like this anywhere else. And today everything is going for half-price so it's a real bargain.

Zdający uzyskali najwyższe wyniki za rozwiązanie zadania 2.4., za pomocą którego sprawdzano umiejętność określania intencji autora tekstu. Na to, że mężczyzna zachęca klientów do zakupu lustra wskazywało kilka fragmentów tekstu. Zwracał on uwagę na unikatowość przedmiotu oraz na to, że optycznie powiększy ono i rozjaśni salon. Dodatkowymi zaletami była obniżona cena oraz możliwość dostosowania zakupionego przedmiotu do potrzeb właściciela (możliwość przemalowania lustra). Poprawnie rozwiązało to zadanie 80% zdających.

Trudniejsze były zadania sprawdzające określanie głównej myśli tekstu. W przypadku zadania 2.1. poprawnej odpowiedzi udzieliło 64% zdających, którzy uznali, że w wysłuchanym fragmencie przedstawiony został projekt, który spowodował poprawę komfortu życia w pewnym miejscu. Z tekstu wynika, że ustawienie trzech wielkich luster odbijających światło zapewniło lepsze samopoczucie osobom mieszkającym w Rjukan. Jednak część zdających wybrała odpowiedź C lub D. Wypowiedź miała charakter typowo informacyjny, więc osobą mówiącą mógłby być przewodnik lub nauczyciel, jednak w tekście nie było mowy o zwiedzaniu żadnego historycznego budynku ani o planowanej wizycie uczniów w tym miejscu.

Zadanie 2.2. oparte było na wypowiedzi opisującej książkę znaną z dzieciństwa, którą osoba mówiąca chce odnaleźć. Na to, że mowa jest o książce wskazywały następujące fragmenty: *On the cover there was (...), I'd love to do the story in class, I can't recall the title or the author*, natomiast zamiar poszukania książki wyrażony był w ostatnim zdaniu (*I need to go up there and look for it*). Co piąty maturzysta wybrał jednak odpowiedź D., co może sugerować, że zdający o niższych umiejętnościach nie zrozumieli, że opis dotyczy książki i zasugerowali się fragmentem, który mógł wskazywać, że osobą mówiącą jest nauczycielka (*I'd love to do the story in class with my students*).

Najtrudniejsze było zadanie 2.3., którym sprawdzano umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. Poprawnie rozwiązało je 55% maturzystów. Zadanie opierało się na wypowiedzi dotyczącej jednej z sal pałacu wersalskiego (Hall of Mirrors), którą uczniowie mieli zwiedzać w czasie planowanej wycieczki. Aby stwierdzić, że osobą mówiącą jest nauczyciel, wystarczyło zrozumieć polecenia typowe dla sytuacji szkolnej, np. *Take a look at the photos on page 75 in your coursebooks, Don't forget to take detailed notes.* Jednakże co trzeci zdający wybrał odpowiedź C. Opis sali w pałacu mógł zasugerować części zdających, że jest to wypowiedź przewodnika, jednak wspomniane powyżej fragmenty wyraźnie wskazywały, że słuchacze są w szkole, a wycieczka do tego miejsca ma odbyć się dopiero następnego dnia.

Wyniki uzyskane za rozwiązanie zadania, za pomocą którego sprawdzano umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście słuchanym (1.1. – 1.5., 3.1. – 3.3. oraz 3.6.) były zróżnicowane. Średni wynik za zadania sprawdzające tę umiejętność wyniósł 72%. Najwyższe wyniki zdający uzyskali za rozwiązanie zadania 1.5., opartego na rozmowie dwóch prezenterów w trakcie audycji radiowej (86% poprawnych odpowiedzi). Aby bezbłędnie rozwiązać to zadanie, należało stwierdzić, że zdanie *Kevin is less punctual than his girlfriend.* jest zgodne z wysłuchanym tekstem. Wskazywało na to ostatnie zdanie tekstu: *She's always on time but I'm often a couple of minutes late so it's me who keeps her waiting.*

Natomiast, sprawdzające tę samą umiejętność, zadanie 1.3. było najtrudniejsze w obszarze rozumienia ze słuchu. Poprawnie rozwiązało je 53% zdających. Tekst do tego zadania oparty był na fragmencie audycji dotyczącej ostatniego meczu lokalnej drużyny koszykówki. Prowadzący program poinformował, że zespół przyjezdny zdobył punkty dające zwycięstwo w ostatnich minutach meczu, co oznacza, że zdanie *The local basketball team lost their final match.* należało uznać za prawdziwe. Jednak prawie połowa zdających była odmiennego zdania. Osoby te nie zwróciły uwagi na fakt, że drużyna gospodarzy pomimo przegranej w ostatnim meczu zdobyła mistrzostwo. Wskazywało na to zdanie *Fortunately, our boys still came first in the league table and they are the champions.*

W obszarze rozumienia tekstów pisanych najlepiej opanowaną umiejętnością było określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik w zadaniu 4. – 76%).

Powyżej 70% maturzystów poprawnie rozwiązało też zadania 5.2. oraz 6.5., które służyły do sprawdzenia umiejętności określenia głównej myśli tekstu. W zadaniu 5.2. należało wskazać najlepszy tytuł do krótkiego tekstu o konkursie na nazwy nowoodkrytych planet natomiast zadanie 6.5 wymagało wskazania najlepszego tytułu do dłuższego tekstu o tym, jak George C. Boldt został managerem słynnego hotelu Waldorf-Astoria w Nowym Jorku.

Spośród zadań służących do sprawdzenia globalnego rozumienia tekstu, najtrudniejsze dla zdających było zadanie 5.1., którym sprawdzano umiejętność określania intencji autora tekstu.

A NIGHT IN SPACE

Have you ever dreamt of travelling to space and spending a night on a space station? If you have, book yourself into the *Space Suite* of the Grand Hotel in Zurich, Switzerland. The room comes with a "zero-gravity bed" that seems to float above the floor and a two-screen video installation visualizing space from Earth's orbit. Inside you'll also find books and movies about space travel and pictures of galaxies. The designer's task wasn't to create a comfortable bedroom but rather an environment which would be as close as possible to living on a space station. The experience will cost you \$2,000 per night but it's definitely worth it!

A. 5.1. The author of the text

- B. encourages readers to stay in the *Space Suite*.
- C. describes a luxury room on a space station.
- D. complains about the bed in the *Space Suite*.

Zadanie to rozwiązało poprawnie 66% zdających. Autor tekstu zachęcał czytelników interesujących się kosmosem do spędzenia nocy w apartamencie *Space Suite*, który odtwarza atmosferę pobytu na stacji kosmicznej. Opis wyposażenia tego apartamentu był tak przekonujący, że około 30% zdających uznało, że to rzeczywiście luksusowy apartament na stacji kosmicznej i wybrało odpowiedź B. Nie zwrócili oni jednak uwagi, że opisywany pokój tak naprawdę znajduje się w hotelu w Zurichu.

Zdający osiągnęli wysokie wyniki za zadania, które wymagały wyszukania w tekście określonych informacji. Najłatwiejsze było zadanie 6.1. Zdający mieli wskazać, że para, która pojawiła się w deszczowy wieczór w hotelu w Filadelfii, nie miała rezerwacji w tym hotelu. Tę odpowiedź wskazało 85% maturzystów.

Więszym wyzwaniem było zadanie 5.3., oparte na krótkim fragmencie tekstu literackiego.

A FARAWAY STAR

Gladia raised her left hand and made a gesture. Her house was at once illuminated. In the soft light she noticed the shadowy figures of several robots, but she was not bothered by them. In any house, there were always robots available for humans, both for security and for service. Gladia took a last look at the sky, where the light of the stars was becoming weaker. Would it make her feel better if she could see the sun of the world she had run away from? She might simply choose any star, tell herself it was Solaria's sun, and look at it.

5.3. Which is TRUE about Gladia?

- A. She was scared of the robots in the house.
- B. She had lived somewhere else before.
- C. She found the star she had been looking for.

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 61% maturzystów. Stwierdzenie, że Gladia mieszkała wcześniej gdzieś indziej wynikało z fragmentu *Would it make her feel better if she could see the sun of the world she had run away from? She might simply choose any star, tell herself it was Solaria's sun, and look at it*. Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią było C. Jednak z tekstu wyraźnie wynika, że główna bohaterka rozważa wybranie sobie jakiejś gwiazdy widocznej na niebie i udawanie, że to planeta, z której uciekła, co oznacza, że nie znalazła gwiazdy, której szukała.

W arkuszu egzaminacyjnym sprawdzana była także umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstów. Średni wynik za zadanie 7. wyniósł 70%. Zadanie oparte było na opowieści wskazującej na niezwykły zbieg okoliczności związany z książką *Girl from Petrovka* oraz przygotowaniem się Anthony'ego Hopkinsa do roli w filmie opartym na tej książce. O ile zadania 7.1. i 7.2. nie sprawiły wiele trudności – obydwa zostały

poprawnie rozwiązane przez odpowiednio 75% i 76% maturzystów, zadanie 7.3. było najtrudniejsze w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych.

Fragment tekstu:

One day, Hopkins was talking to George Feifer on the film set. **7.3.** **A** Feifer agreed and added that he had lent his only copy to a friend in London, who had accidentally left it in a park. "It had all my notes in it," added Feifer. "This one?" asked Anthony Hopkins, pulling the book out of his bag.

It was the same book...

- A.** He made a comment about how difficult it was to find a copy of the book.
- B.** He couldn't believe it was the book he'd been looking for.
- C.** When he sat on a bench, he noticed a book with a red cover lying there.
- D.** He asked if it was possible to borrow a copy of the book from them.
- E.** To prepare better for the part, he decided to read the book.

Zadanie zostało poprawnie rozwiązane przez 58% zdających. Poprawna odpowiedź wymagała zrozumienia związku zdania **A.** ze zdaniem następującymi przed i po luce. Przed luką pojawiła się informacja o rozmowie autora książki z Anthony Hopkinsem. Do luki pasowało zdanie, które informowało o uwadze Hopkinsa na temat dostępności książki, a zdanie po luce nawiązywało do reakcji autora książki na tę uwagę. Niemalże co trzeci zdający wybrał jednak odpowiedź **D.** Taka odpowiedź wybierana była przez osoby, które nie rozumiały właściwie połączeń między zdaniem. Wybór taki mógł być też podyktowany powiązaniem słowa *borrow a copy* ze zdaniem **D** z fragmentem *he had lent his only copy to a friend* po luce. Jednakże, zdanie **D** nie jest logicznym uzupełnieniem luki ze względu na występujący w nim zaimek *them*.

Najniższe wyniki zdający uzyskali za rozwiązanie zadania służącego do sprawdzenia znajomości środków językowych. Średni wynik w tym obszarze wyniósł 70%. Zadanie 8. było trudniejsze niż zadanie 9. (średni wynik – odpowiednio 65% i 75%).

Na podstawie analizy wyników można wyciągnąć wniosek, że najłatwiejsze było zadanie 8.4., w którym sprawdzane było użycie przyimka *between* w odniesieniu do okresu czasowego. Poprawnie rozwiązało je 85% maturzystów. Zdający uzyskali zadowalające wyniki także za rozwiązanie zadań służących do sprawdzenia znajomości zwrotu *follow the rules* (zadanie 8.3. – 74% poprawnych odpowiedzi). Najwięcej trudności sprawiło zadanie 8.1., w którym należało wybrać czasownik złożony *set off*, właściwy w kontekście wyruszenia w podróż (na plażę). Było to najtrudniejsze zadanie w tej części arkusza. Rozwiązała je poprawnie ponad połowa zdających.

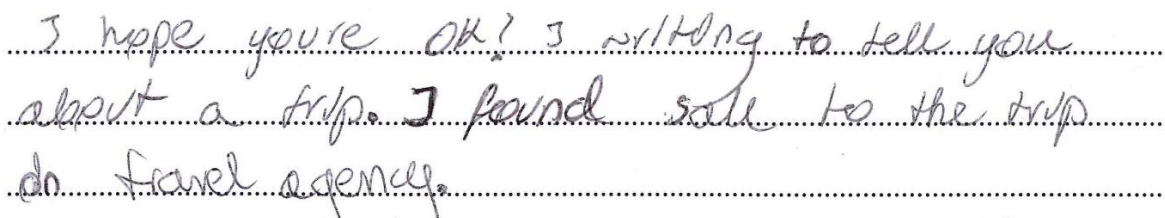
Wyższe wyniki zdający uzyskali w zadaniu 9., w którym należało zastąpić wytłuszczone zdania lub ich fragmenty odpowiednikami o zbliżonym znaczeniu. Najłatwiejsze było zadanie 9.4., które wymagało zrozumienia, że *a full refund* oznacza zwrot pieniędzy za kupiony produkt. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 83% zdających. Najwięcej trudności maturzyści mieli ze wskazaniem odpowiednika zdania 9.1. *I don't find this book very interesting.* Właściwą odpowiedź *This book doesn't interest me* wybrało 65% maturzystów, którzy zdawali sobie sprawę, że czasownik *find* może być w języku angielskim użyty do wyrażenia

opinii. Najczęstszym błędem było wybranie odpowiedzi C. *I can't find a book which interests me*. Wyboru takiego dokonał niemalże co trzeci maturzysta.

Na podstawie analizy wyników uzyskanych przez zdających za wypowiedź pisemną można wyciągnąć wniosek, że absolwenci dobrze poradzili sobie z tworzeniem własnego tekstu. Średni wynik za to zadanie wyniósł 69%. Większości zdających realizacja poszczególnych podpunktów polecenia nie sprawiła trudności (średni wynik w kryterium treści – 72%). Oznacza to, że zdecydowana większość maturzystów potrafiła w komunikatywny sposób przekazać w formie pisemnej określone w poleceniu informacje i nie miała problemu z ich rozwinięciem. Jednak zdarzały się prace, których autorzy pomijali istotne elementy poszczególnych podpunktów polecenia lub realizowali je mało precyzyjnie. Najczęstsze problemy to przekazywanie informacji niezgodnej z poleceniem poprzez użycie niewłaściwego czasu lub niewłaściwych wyrazów skutkujące przekazaniem innej informacji niż było to wymagane lub zamierzone przez zdającego.

Odnosząc się do pierwszego podpunktu polecenia – *napisz, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się na wycieczkę z biurem podróży* – dość częstym błędem było użycie czasu teraźniejszego, lub niewłaściwej formy czasownika w czasie przeszłym, np. *I chosed/choosed*. Część zdających podawała ogólne powody wyjazdu na wycieczkę zamiast uzasadnić wybranie się w podróż z biurem podróży. Poważnym problemem były też przypadki zaburzenia komunikacji, które często powodowały, że nie dało się zrozumieć, jakie były powody wyboru danego biura. Ilustruje to poniższy przykład.

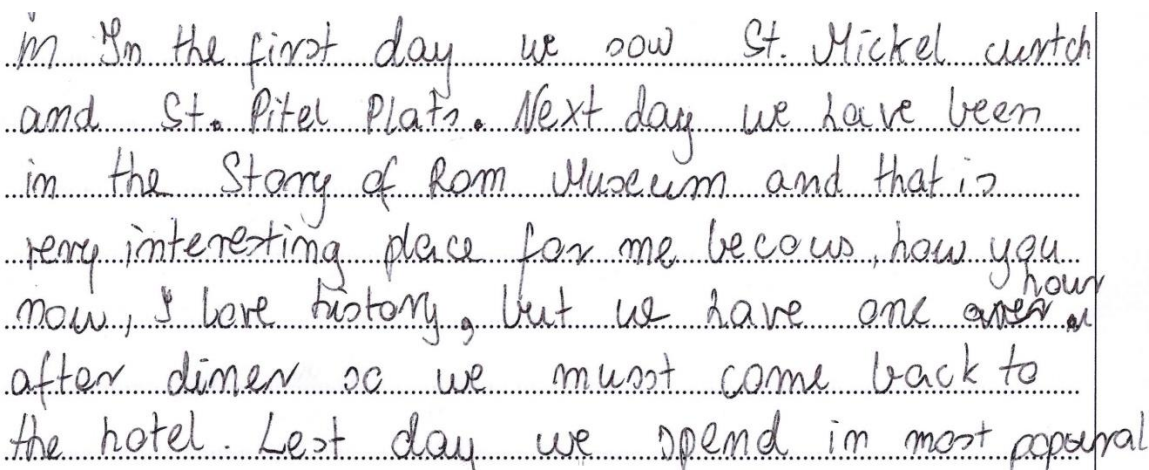
Praca 1.

I hope youre OK? I writing to tell you about a trip. I found some to the trip do travel agency.

Kolejny podpunkt polecenia – *opisz ciekawe miejsce, które zwiedziłeś(-aś) podczas wycieczki* – dość często był realizowany jedynie poprzez podanie nazw miejsc, które zostały przez zdających zwiedzone. Często też zamiast opisu zwiedzonego miejsca w pracy pojawiała się opinia o nim, np. *I loved the building/build*. Obydwa te problemy ilustruje Praca 2.

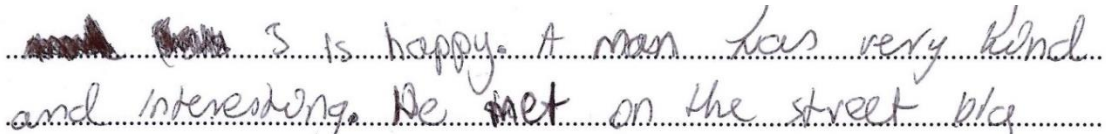
Praca 2.

In the first day we saw St. Michel church and St. Peter Plats. Next day we have been in the Story of Rom Museum and that is very interesting place for me becows how you now, I love history, but we have one hour after dinner so we must come back to the hotel. Last day we spend in most popular

W przypadku trzeciego podpunktu polecenia – *wyraż opinię na temat przewodnika wycieczki* – zdającym o mniejszych umiejętnościach językowych trudność sprawiało przede wszystkim użycie słowa przewodnik. Maturzyści, którzy nie pamiętali lub nie znali wyrazu *guide*, próbowali je zastąpić innymi, nie zawsze wystarczająco precyzyjnymi, a często wręcz niepoprawnymi wyrażeniami, np. *a man/woman, boss of the trip, coach trip*. Przykład niewłaściwej realizacji tego podpunktu można zobaczyć w pracy 3., w której osoba pisząca przedstawia opinię o kimś, jednak nie wiadomo, że to osoba pełniąca funkcję przewodnika wycieczki.

Praca 3.

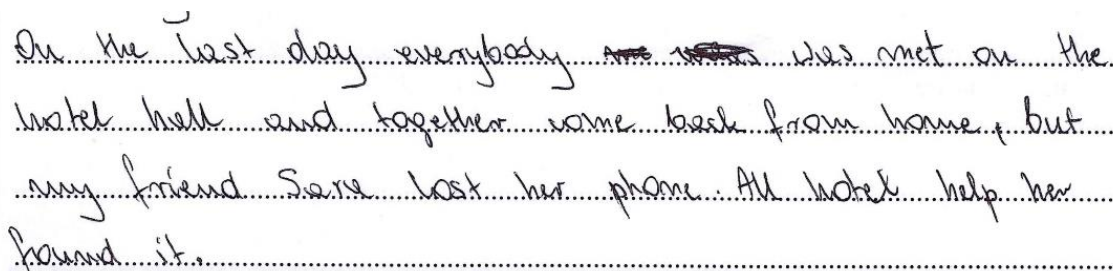

and interesting. He met on the street bla

Czasem, nie znając słowa *guide*, maturzyści próbowali opisać osobę wykonującą ten zawód. Jednak nie zawsze próby te były komunikatywne, np. *Human which show me was good.; Man who talk us*. Rzadziej spotykanym błędem było opisanie przewodnika zamiast wyrażenia opinii o nim.

Ostatni podpunkt polecenia – *zrelacjonuj sytuację, która spowodowała, że powrót z wycieczki się opóźnił* – okazał się jednym z trudniejszych do przekazania dla wielu zdających. Często problem polegał na tym, że z pracy nie wynikało spóźnienie. Taki przypadek pokazuje poniższa praca. Osoba, która nie zna polecenia, nie byłaby w stanie wywnioskować, że opisane zdarzenie miało wpływ na opóźnienie powrotu z wycieczki.

Praca 4.

On the last day everybody was met on the hotel hall and together some back from home, but my friend Sara lost her phone. All hotel help her found it.

Zdarzało się też, że maturzyści informowali o tym, że mieli jakiś problem w drodze powrotnej, ale nie wyjaśniali, na czym ten problem polegał, np. *We had a problem on trip home*. Takie odpowiedzi także nie mogły być uznane za właściwą realizację polecenia.

Podobnie jak w latach ubiegłych, zdający uzyskali wysoki średni wynik za spójność i logikę wypowiedzi (77%), natomiast zdecydowanie niższe były wyniki w kryterium zakresu środków językowych oraz poprawności środków językowych (odpowiednio 68% i 57% punktów).

Poziom rozszerzony

Absolwenci, którzy przystępowali do egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 55% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym.

Zdający osiągnęli najwyższe wyniki za rozwiązanie zadań, za pomocą których sprawdzano rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych (średni wynik w obu obszarach – 64%). Niższy wynik uzyskali za rozwiązanie zadań służących do sprawdzenia umiejętności tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 59%). Najniższy wynik uzyskali za zadania, którymi sprawdzano znajomość środków językowych (średni wynik – 34%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający najwyższe wyniki uzyskali za rozwiązanie zadania 1.2., służącego do sprawdzenia umiejętności oddzielenia faktów od opinii.

1.2. Which of the following is mentioned in the text as an opinion, not a fact?

- A. About one third of children's injuries are sports-related.
- B. Swimming is safer than football as far as injuries are concerned.
- C. Most sports injuries result from overtraining.

Transkrypcja:

Two

In the U.S. about 30 million children take part in some form of organized sporting events and suffer from 3.5 million injuries each year. According to surveys, approximately one third of all the injuries which occur in childhood result from doing sports, and by far the most common are sprains and strains. Obviously, some sports are more risk-prone than others. I'm sure that contact sports like football carry a higher risk of injury than non-contact sports such as swimming. Interestingly, a recently published large-scale study has revealed that, regardless of the type of sport we do, the majority of injuries occur due to overtraining.

Zadanie wymagało zdecydowania, które z podanych stwierdzeń było wyrażone w wypowiedzi jako opinia. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 78% zdających. Pomimo że wyrażenie *I'm sure*, wprowadzające porównanie ryzyka kontuzji w różnych dyscyplinach sportu, wskazywało na pewność osoby mówiącej, zdecydowana większość zdających słusznie uznała, że pokazuje ono jednak osobisty pogląd na jakąś sprawę, a nie oznacza, że dana informacja jest faktem.

Zadaniami 1.1., 1.3. i 3.5. sprawdzano globalne rozumienie tekstu – umiejętność określania głównej myśli tekstu (zadanie 1.1. – 64% poprawnych odpowiedzi), intencji autora/nadawcy tekstu (zadanie 1.3. – 65% poprawnych odpowiedzi) i określania głównej myśli części tekstu (zadanie 3.5. – 66% poprawnych odpowiedzi). W zadaniu 1.1., które było najtrudniejsze, zdający powinni wybrać **B. ERROR LEADS TO SUDDEN POPULARITY** jako odpowiedni nagłówek do wiadomości na temat omyłkowego przyznania gwiazdki Michelina nieznannej restauracji. Jednak część zdających wybrała nagłówek **C. CLEVER TRICK ATTRACTS CROWDS OF CUSTOMERS** sugerujący, że przyznanie gwiazdki było sposobem przyciągnięcia tłumów gości do tej restauracji. Odpowiedź ta nie była poprawna, ponieważ z tekstu jasno wynikało, że był to przypadek, a nie celowe działanie marketingowe.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji była sprawdzana w zadaniach – 2.1.–2.4. oraz 3.1.–3.4. Wyniki w zadaniu 3. były bardziej zróżnicowane (od 45% do 70% poprawnych odpowiedzi) niż w zadaniu 2. (od 53% do 68% poprawnych odpowiedzi).

Zadanie 3. oparte było na wywiadzie z aktorem, który zagrał w filmie rolę naukowca – Alberta Einsteina. Najłatwiejsza była jednostka 3.2. (70% poprawnych odpowiedzi). Większość zdających bez trudu odpowiedziała na pytanie, czego aktor dowiedział się o Einsteinie podczas przygotowań do roli. Takie sformułowania jak: *appearing in public in pyjama trousers or a dressing gown and wearing his wife's shoes*, wskazywały wyraźnie na ekscentryczny sposób ubierania się.

Zdecydowanie trudniejsze było zadanie 3.4. Było ono najtrudniejsze w obszarze rozumienia ze słuchu.

3.4. To prepare for filming, Rush and Flynn

- A. met scientists involved in research on Einstein.
- B. watched films showing Einstein's private life.
- C. were instructed by the same speech coach.
- D. acted out their roles on Skype.

Transkrypcja:

Interviewer: You share your role with an actor playing the young Einstein. What was your experience of that, logistically?

Rush: Johnny Flynn was Einstein from his teens and I took over from around the age of 40. We didn't do any scenes together but we portrayed the same person, so consistency was crucial for success. Before the filming started, we talked a lot about the script on Skype. A specialist from a drama school was also hired to give us both classes on Einstein's vocal mannerisms. We had to learn to articulate sounds in the same way so that viewers wouldn't hear the difference in our accents. We did some research but we knew we would have to improvise a lot in acting out our roles. While there is a lot of photographic material on Einstein, newsreel footage which could show us his gestures, is scarce. Another thing is that we had no idea what Einstein was like in private. So when the filming started we carefully observed each other to ensure our portrayals of Einstein were in sync.

Poprawnie rozwiązało to zadanie 45% zdających. Wymagało ono zrozumienia następującego fragmentu *A specialist from a drama school was also hired to give us both classes on Einstein's vocal mannerisms. We had to learn to articulate sounds in the same way so that viewers wouldn't hear the difference in our accents.* Jednak część zdających wskazała jako poprawną odpowiedź D. Prawdopodobnie zasugerowali się zdaniem dotyczącym rozmów na Skypie. Jednak w nagraniu nie ma mowy o odgrywaniu ról w czasie spotkań obydwu aktorów online, wspomniana jest jedynie rozmowa na temat scenariusza.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych (zadania 4-6) zdający osiągnęli zbliżone wyniki za poszczególne zadania (średni wynik od 60% do 65%). Zarówno najłatwiejsze, jak i najtrudniejsze zadanie w tej części arkusza (odpowiednio 4.3. oraz 4.2.) sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Zadanie 4. oparte było na tekstach o trzech znanych ulicach w Stanach Zjednoczonych.

4.1.	A motor vehicle ban is in force on the most prominent part of this street.	B
4.2.	This road once had a sad record of fatal accidents.	A
4.3.	A stretch of this street was restructured to make driving safer there.	C
4.4.	There are different surfaces on this road.	A

A. MULHOLLAND DRIVE

When Mulholland Drive was completed in 1924, the city took the day off. The fifty-five-mile-long road twists wildly along the top of the mountains until it becomes unpaved. There it winds west through dry creeks thick with wild flowers. Descending through a steep oak and eucalyptus canyon, it ends at Leo Carrillo State Park. This section, known by many as Dirt Mulholland, is not accessible by car, but it's popular with mountain bikers. The paved stretch was once popular with car racers, some of whom underestimated its challenge. The increasing death toll made the city police increase monitoring on the street to discourage racing.

B. PENNSYLVANIA AVENUE

Designed as part of the layout of Washington, D.C., Pennsylvania Avenue was intended to be a 'grand avenue' vital to the city's infrastructure. It was one of the earliest roads constructed in the capital. Until it was paved with crushed stone in 1832, it had been a dirt road. George Washington and Thomas Jefferson recognized its significance and planted oak trees along its edges to distinguish it from other streets in the city. Tradition calls for the President to walk down Pennsylvania Avenue after taking the Oath of Office. After the 9/11 terrorist attack, which claimed thousands of lives, its best-known stretch in front of The White House was permanently closed to traffic for security reasons, but is still open to cyclists and pedestrians.

C. LOMBARD STREET

Lombard Street in San Francisco is world-famous for its quarter-of-a-mile-long cliff-like section. The street was once so steep and hazardous for horse-drawn wagons and early cars that there was talk of imposing a ban on traffic there. However, to make it more manageable and reduce the risk of accidents, an enterprising local property owner suggested the system of sharp hairpin bends which is still in use. The bends were later lined with flowers which bloom at different times of year and significantly add to the street's scenic appeal.

W zadaniu 4.3. zdający mieli wskazać tekst, w którym znajduje się informacja o tym, że część ulicy została przebudowana, żeby jeżdżenie nią było bezpieczniejsze. Poprawnej odpowiedzi **C** udzieliło 74% zdających, którzy zwrócili uwagę na fragment dotyczący wprowadzonej zmiany (*the system of sharp hairpin bends*) oraz celu tego działania (*to make it [the road] more manageable and reduce the risk of accidents*).

Znacznie trudniejsze było rozwiązanie zadania 4.2. Żeby udzielić poprawnej odpowiedzi **A**, kluczowe było zrozumienie zdania, które odwoływało się do śmiertelnych wypadków mających miejsce na Mulholland Drive w czasach, kiedy odbywały się tam wyścigi. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 52% maturzystów. Jednak część zdających wybrała odpowiedź B. Prawdopodobnie powodem takiego wyboru była występująca w tym tekście

informacja o ofiarach ataku z 11 września, a konkretnie wyrażenie *claimed thousands of lives*. Jednak zadanie 4.2. wymagało wybrania tekstu, w którym występowała informacja o licznych śmiertelnych wypadkach, co wyraźnie wskazywało na tekst A dotyczący wypadków drogowych.

Zadanie 6. było oparte na dwóch tekstach: literackim oraz publicystycznym związanych z pszczołami. Zadania 6.4. oraz 6.5., dotyczące drugiego tekstu, okazały się trudniejsze od pozostałych.

6.4. The main goal of the *London Pollinator Project* is

- A. to encourage city dwellers' fondness for bees.
- B. to estimate the number of bees in the urban environment.
- C. to investigate ways of increasing the bee population in the city.
- D. to create a visual record of different varieties of urban bees.

6.5. The smartphone app enables local residents to

- A. enter a bee-related photo competition.
- B. submit reports of bee sightings.
- C. receive feedback on new planting schemes in cities.
- D. get advice on growing plants attractive for bees.

Fragment tekstu:

"2 bee, or not 2 bee?" That is the question Londoners could be asking when trying to spot one of hundreds of specially numbered bees released into the capital. Biologists at Queen Mary University of London have super-glued "licence plates" to 500 bees and will be sending them off from campus rooftops as part of the London Pollinator Project aimed at preventing a further decline in urban bee numbers caused by habitat loss, pesticides or a lack of flowers rich in nectar and pollen. In an effort to restore the population of these beneficial creatures, researchers are attempting to uncover the secret lives of the insects: locate their preferred patches in the capital and discover their favourite flowers. Hopefully, thanks to these findings, appropriate steps can be taken and the number of bees will gradually go up.

Local residents can play a part in the project by creating bee-friendly spaces. Should the same bees return to their balcony or garden, they can record how many times during the day bees do so and which flowers they choose. Then they can send these observations to the researchers using a dedicated smartphone app. In addition, to encourage a city-wide appreciation of bees, the university is also going to award prizes for the best snapshots of these insects. Pictures should be sent via email to the address given on the university website.

Jednostka 6.4. służyła do sprawdzenia umiejętności określania głównej myśli części tekstu. Zadanie poprawnie rozwiązało 56% zdających, którzy zrozumieli, że celem projektu było zdiagnozowanie/wskazanie możliwych sposobów odbudowania populacji pszczoł w mieście. Kluczowy do udzielenia poprawnej odpowiedzi był następujący fragment: *In an effort to restore the population of these beneficial creatures, researchers are attempting to uncover the secret lives of the insects: locate their preferred patches in the capital and discover their*

favourite flowers. Hopefully, thanks to these findings, appropriate steps can be taken and the number of bees will gradually go up. Część zdających wybrała jednak odpowiedź B. Główną przesłanką do wskazania tej opcji były prawdopodobnie pojawiające się w tekście odniesienia do liczby pszczół (*preventing a further decline in urban bee numbers* oraz *the number of bees will gradually go up*). Oznacza to, że prawie jedna trzecia zdających nie zrozumiała tego fragmentu tekstu lub nie знаła czasownika *estimate* pojawiającego się w odpowiedzi B.

Nieco trudniejsze było zadanie 6.5. sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (54% poprawnych odpowiedzi). Zadaniem zdających było znalezienie w tekście informacji, do czego służy specjalna aplikacja opracowana na potrzeby tego projektu. Informację tę zawierał następujący fragment: *Should the same bees return to their balcony or garden, they [residents] can record how many times during the day bees do so and which flowers they choose. Then they can send these observations to the researchers using a dedicated smartphone app.* Z tekstu wynikało, że chodzi o przesyłanie informacji o zauważonych pszczołach osobom realizującym project. Najczęściej wybraną błędną odpowiedzią było A. Osoby, które wybrały inne odpowiedzi nie zwróciły uwagi na to, że do wzięcia udziału w konkursie fotograficznym lub uzyskania informacji o uprawie odpowiednich roślin nie jest potrzebna wymieniona w tekście aplikacja.

W arkuszu egzaminacyjnym było też zadanie sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Średni wynik za zadanie 5. wyniósł 63%.

Najtrudniejsze dla tegorocznych maturzystów były zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 34%).

W zadaniu 7. najtrudniejsze było uzupełnienie luki w zdaniu *This was a classical education which placed a strong 7.3. _____ on Latin and memorisation.* Poprawna odpowiedź to *emphasis* (23% odpowiedzi), ale większość zdających wybrała opcję C – *pressing*. Możliwym powodem tego błędu było przetłumaczenie tego słowa na język polski jako *nacisk*. Jednak słowo *pressing* zupełnie nie pasuje do kontekstu zdania. W takiej sytuacji w języku angielskim wymagane jest użycie wyrażenia *put/place/lay emphasis on something*.

Trudne dla zdających okazały się zadania wymagające samodzielnego sformułowania odpowiedzi: zadanie 8. (średni wynik 38%) i 9. (średni wynik 26%).

W zadaniu 9. polegającym na uzupełnieniu zdań z wykorzystaniem podanych w nawiasach wyrazów, najtrudniejsze okazały się zadania 9.2. (14% poprawnych odpowiedzi) oraz 9.3. (13% poprawnych odpowiedzi.).

W zadaniu 9.2. (*Jack / request / have*) _____ *a day off met with his employer's refusal.* należało wyrazy w nawiasie przekształcić w następujący sposób: *Jack's request to have*. Akceptowane było także kilka innych rozwiązań spełniających warunki zadania. Jednak bardzo duża grupa zdających nie zrozumiała, że kontekst zdania wymaga w tym przypadku użycia słowa *request* jako rzeczownika. Wielu zdających miało też problem z użyciem formy dzierżawczej. Typowym błędem był brak apostrofu (*Jacks request*).

Zadanie 9.3 – *If the trekkers (decide / take) _____ the shorter route, they would be in trouble now. Fortunately they didn't,* sprawdzało znajomość trybu warunkowego mieszanego. Żeby poprawnie rozwiązać to zadanie, należało zwrócić uwagę na drugie zdanie, które wskazywało po pierwsze na to, że mówimy o sytuacji z przeszłości, a po

drugie, że w uzupełnieniu luki należy użyć formy twierdzącej, a nie przeczącej. Warunek powinien więc być wyrażony zdaniem twierdzącym w czasie *Past Perfect*. Wielu zdających użyło jednak czasu *Past Simple*, jak w typowym zdaniu w drugim trybie warunkowym, a inni popełnili błąd, tworząc zdanie przeczące, np. *If the trekkers hadn't decided to take*, które nie pasowało logicznie do drugiego zdania.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Zdający mieli do wyboru napisanie rozprawki o dobrych i złych stronach umożliwiania pracownikom zabierania psa do pracy lub zredagowanie artykułu na temat niewłaściwego sposobu wyłaniania zwycięzcy programów typu talent-show. Zadaniem zdających było uzasadnienie, dlaczego występ zwycięzcy wyłonionego w wyniku głosowania widzów nie zasługiwał na wygraną, i zaproponowanie innego sposobu wyboru najlepszego uczestnika.

Najwyższy średni wynik zdający uzyskali w kryterium spójności i logiki wypowiedzi (70%). Nieco niższe były wyniki w kryterium zgodności z poleceniem (68%). Większość zdających pisało prace w pełni zgodne z tematem, ale zdarzały się też poważne usterki w tym zakresie. W przypadku rozprawek zdarzały się prace, w których zdający przedstawiali zalety i wady posiadania psa zamiast pisać o wadach i zaletach zabierania psa do pracy. Zdarzały się także rozprawki o wadach i zaletach przyprowadzania do pracy zwierząt innych niż psy. Czasami zdający, chcąc uniknąć powtarzania wyrazu *dog*, używali angielskiego rzeczownika *pupil*, zakładając że podobnie jak w języku polskim może odnosić się do zwierzęcia domowego. Jednak w języku angielskim użycie słowa *pupil* w tym kontekście było niepoprawne i skutkowało usterką w spójności oraz mogło też powodować obniżenie punktacji za niektóre elementy treści.

Zdający, którzy wybrali artykuł, czasami skupiali się na opisie samego programu lub wyrażali opinię na temat swojego ulubionego talent-show, nie odnosząc się do problemu wyłaniania zwycięzcy. Było to poważnym błędem w zakresie zgodności pracy z poleceniem. Innym często zaobserwowanym problemem w artykułach był brak podsumowania. Wielu maturzystów w ostatnim akapicie realizowało drugi element tematu – zaproponowanie innego sposobu wyłaniania zwycięzcy – i na tym kończyło swój artykuł. Trzeba pamiętać, że podsumowanie pracy jest jednym z elementów treści, który podlega ocenie. Jeśli brak jest zakończenia, ten element treści jest kwalifikowany na poziom 0.

W przypadku zakresu środków językowych oraz poprawności środków językowych wyniki były niższe (średni wynik w tych kryteriach wyniósł odpowiednio 49% i 48%) niż w pozostałych kryteriach. Wypowiedzi pisemne wielu maturzystów były ubogie leksykalnie i mało precyzyjne, a błędy językowe i ortograficzne często zakłócały komunikację.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka angielskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach.

- ❖ Wybory zdających w zadaniach zamkniętych pokazują, że często udzielają oni odpowiedzi na podstawie pojedynczych słów powtarzających się w tekście słuchanym lub czytanim i zadaniu, a za mało uwagi zwracają na kontekst, w jakim te wyrazy występują. Bardzo ważne jest, aby przygotowując uczniów do egzaminu, zachęcać ich do wnikliwej analizy powiązań między tekstem a zadaniem. Powinni oni być w stanie wskazać fragment tekstu, który uzasadnia wybór poprawnej odpowiedzi oraz podać powody odrzucenia pozostałych opcji. Ważne jest też, aby zdający po wybraniu poprawnej odpowiedzi upewnili się, że żaden jej element nie jest sprzeczny z tekstem, ponieważ aby odpowiedź była uznana za poprawną, musi w pełni wynikać z tekstu.
- ❖ Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym pokazują, że spośród zadań sprawdzających globalne rozumienie tekstu wyzwaniem dla zdających było określenie kontekstu sytuacyjnego w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz określenie intencji autora tekstu w części sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych. Warto zwracać uwagę uczniów, że tego typu zadania wymagają spojrzenia na tekst jako całość i połączenia kilku informacji z tekstu. Najczęstszym błędem popełnianych na egzaminie jest sugerowanie się pojedynczymi słowami występującymi w tekście. W przypadku zadań sprawdzających intencję, ważne jest też opanowanie czasowników, które są wykorzystywane w tego typu zadaniach, np. *warn, invite, advise*, oraz wyrażeni i zwrotów, które realizują daną funkcję językową, np. *Don't do that; Would you like to...; If I were you...*
- ❖ Zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym najtrudniejsze okazały się zadania, za pomocą których sprawdzano znajomość środków językowych. Tymczasem ograniczony zakres leksyki i struktur gramatycznych wpływa zwykle nie tylko na wynik osiągnięty przez maturzystów w zadaniach sprawdzających tę umiejętność, ale często jest przyczyną uzyskania niższych wyników w zadaniu służącym do sprawdzenia tworzenia wypowiedzi pisemnej, a pośrednio może też powodować błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych.
- ❖ Redagując wypowiedź pisemną na poziomie podstawowym, wielu zdających pomijało informacje, istotne dla realizacji danego podpunktu polecenia. Zdarzały się prace, z których nie wynikało, że osoba, o której zdający pisze, to przewodnik, a także opisy wydarzenia w drodze powrotnej z wycieczki, w których pominięty był element spóźnienia. Czasami takie usterki były wynikiem błędów językowych, ale często ich powodem było realizowanie polecenia do zadania „na skróty”, bez przywoływania elementów, które tworzą jasny kontekst. Należy zwracać uwagę uczniów, że każda wypowiedź powinna być napisana w taki sposób, aby osoba nieznaną polecenia nie musiała się niczego domyślać. Jeśli zdający pomija istotne elementy podpunktu polecenia, zwykle skutkuje to usterką w spójności i logice wypowiedzi, ale może też powodować obniżenie oceny w kryterium treści.
- ❖ Jedną z usterek najczęściej zaobserwowanych w wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym był brak tytułu i zakończenia pracy w artykule. Część zdających w ostatnim akapicie pracy realizowała drugi element tematu, czyli zaproponowanie innego sposobu wyłaniania zwycięzcy w programach typu talent-show, a tym samym pomijała

podsumowanie, które jest istotną częścią pracy i podlega ocenie. Inny problem występował w zakończeniach rozprawek. Tutaj zdający zwykle pamiętali o zakończeniu wypowiedzi, jednak bardzo często ich podsumowania były sztampowe (mogły pasować do każdej rozprawki niezależnie od tematu lub były tylko minimalnym przeformułowaniem tezy) lub nie były w pełni zgodne z treścią rozprawki, np. w rozprawce zawierającej dwustronną argumentację pojawiało się zakończenie, w którym zdający opowiadał się po jednej ze stron. Omawianie z uczniami kryteriów oceniania wypowiedzi pisemnej jest bardzo ważne, aby mogli oni uniknąć błędów, które mogą wpłynąć negatywnie na wynik ich wypowiedzi pisemnej.